

PERIÒDICH SATIRICH,

HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

SEBASTIÀ GOMILA.

Notable escriptor dramàtic,
poeta enemich de la fé
y autor d' un deliciós llibre
que porta per títol ¿Qué?...

CRÓNICA.

MARQUESOS Y CANONJES.

L' aristocràcia feudal guanyava son patrimoni ab la punta de l' espasa ó á cops de porra, bregant contra 'ls enemichs de la patria. Era aquella l' época de la forsa bruta. Camàlich hi ha avuy dia que 's dedica á treginar bultos ab la capsana al front y la barra atravessada sobre la espatlla, que alashoras hauria dut casco y corassa, conquistant á forsa de brahó una executoria de noblesa pera sí y 'ls seus descendents.

Lo noble de aquell temps aixís que podia, aixecava son castell al cim de un turó que dominava tota la comarca. tal com l' aliga instala son niu dalt de un single espatat, inabordable. Y de allí 's despenjava, lo mateix que l' áliga, rebatentse sobre la presa, de tal manera que 'ls vehins del noble no gosavan un moment de tranquilitat. Aixís, aumentava sos béns y acreixia la seva fama, fins á fer cara al mateix rey, que més de quatre vegadas tenia que ajupirse davant de la noblesa.

***
¡Cóm ha cambiat lo temps!

Avuy se guanya un títul de marqués assistint á doscents ápats en sis mesos ó donant un parell de balls á tot gasto y á tot rumbo per entreteniment y recreo d' elevats personatjes.

Lo que no cambia ab tanta facilitat es l' instint de las personas ennoblidas. Los nobles moderns, lo mateix que 'ls antichs, apenas se senten elevats sobre 'l nivell del vulgo, ja 's creuhen possehir un castell inexpugnable, ja 's creuhen tenir carta blanca per dedicarse ab tota llibertat al profitós exercici del dret de conquista.

Lo burgés mes tranquil y casulá, pèl mer fet

de passar á ser noble, sent despertarse en ell los instints del áliga. ¡Y ay de la víctima, si al áliga no vé algú á tallarli las alas!

Un noble de aqueixos de nou encuny, desitjós de legar á sos descendents las més nobles empresas, ja fa temps que ha posat siti al *Teatro Principal*. S' ha proposat ferse seu un edifici que tanca 'ls més honrosos recorts y no dorm ni sossega y no dormirá ni sossegará hasta conseguir rendirlo.

Fa prop de mitj any que dura l' atach. Hi ha ordenansas, lleys antigas y respectables que no permeten l' enagenació del patrimoni dels pobres, á la lleugera, tal com intentan practicarla, com qui olsequia á un amich ab un regalo. Pero 'ls que haurían de treure la pols á aqueixas lleys y ordenansas antigas fan l' orni y aparentan ignorar la sèva existencia.

Hi ha ademés rahóns de sentit comú y hasta de decoro que no permeten cedir per menos de son valor reconegut, segons lo que han produhit en venta altrás fincas en aquellas immediacions situadas, una propietat que no sent dels que pretenen véndrela, no poden desferse d' ella sinó després de cumplir determinats requisits, en garantia de son zel y de la sèva integritat.

Y á pesar de tot, lo marqués apreta y 'ls amichs del marqués, lluny de resistir, s' aplanan dócilment als seus propòsits.

¿Cóm s' explica tanta pertinacia per part del marqués de nou encuny, y tanta docilitat per part de la Junta del Hospital, salva una sola y honrosa excepció?

Lo negoci ha sufert molts alts y baixos y diversas alternativas.

Pero sobre tot lo que s' ha fet fins ara, destaca una contraposició que ja altrás vegadas hem notat y que avuy convé posar novament de relléu.

Resulta que dependint la Junta del Hospital de dos entitats distintas com son lo cabildo eclesiástich y 'l cabildo municipal, mentres lo cabildo eclesiástich representat pèl bisbe de Barcelona se oposa resoltament á la venta del *Teatro Principal* en la forma intentada, lo representant del cabildo municipal representat pèl ciudadá benemérit, fa tot lo que pot per facilitarla.

Y lo més extrany es que d' entre l' Ajuntament de Barcelona hont tantas qüestions peliagudas se ventilan, no s' haja alsat encare una veu reivindicant ab energia los drets que á la ciutat assisteixen respecte al patrimoni dels pobres.

¿S' espera per ventura—avuy que 'ls *meetings* y las manifestacions s' han fet de moda—s' espera, repeteixo, que s' efectuhi una demostració pública de malalts, que ab estrenya-caps y emboficats en folgats llensols, recorrin los carrers de Barcelona, clamant contra 'ls abusos del feudalisme modern, tota vegada que 'ls que deurían, res fan per cohibirlos?

Dret y motiu de sobras tenen pera ferho.

Ja que quan lo marqués de nou encuny no repara en medis, porque de una manera ó altra y passant per tot se li adjudiqui la finca, no será certament pèl gust de perjudicarse; ans al contrari, algun benefici hi veurá.

Donchs lo benefici que reporti 'l marqués de nou encuny ha de traduhirse per necessitat en un perjudici equivalent als interessos dels pobres.

O aixó, ó aquí no hi ha lógica.

Tal succehia en los temps fendals. Los senyors que ocupavan los castells dels turóns vivían á expensas dels sers débils que s' arrastravan per la planura.

Vegis com l' aristocracia moderna apenas se fa ja la ilusió de tenir blava la sanch, adquireix per expontánea generació 'ls instints dominadors de l' aristocracia antigua.

La qüestió de la venta del *Principal* ha produhit en son curs no pocas extranyesas.

Una d' ellas, per lo rara, mereix consignarse.

Succehí que 'l marqués de nou encuny, un día de mal humor, cridá al s u advocat y entaulá demanda judicial contra la Junta del Hospital de Santa Creu, intimantla seriament á firmarli escriptura de compromís de venta.

O aixó, ó un plet contra la Junta.

La demanda del marqués produhi un efecte desastrós en alguns individuos de la Junta. Com si fos una bravada infecciosa caygueren malalts á un mateix temps los dos dignes representants del cabildo eclesiástich. Los canonges Robert y Estalella, un moment avants de presentarse la demanda, tenian salut per vendre; pero apenas presentada, tots dos feyan llit. ¿Han vist may un efecte més raro?

¡Oh poder de l' aristocracia de nou encuny, que aixís disposas de la salut de dos canonges, contrariant la preocupació vulgar que creu no pot haverhi altres sers més regalats y sanitosos que 'ls que disfrutaban una canonjía!

Pero 'ls cabildos eclesiástichs, son com los exércits en campanya: quan hi ha una baixa 's cubreix; quan hi ha un buyt s' ompla.

Dos nous canonges passaren á sustituir als dos malalts y en paus ab Deu y ab lo marqués de nou encuny.

Foren nombrats en substitució dels que feyan llit, los canonges Ribera y Cortés, de qui pot dirse ab motiu que *lo Cortés no quita á lo valiente*.

Perque 'l canonje Cortés no sols es valent, sinó arruixat. Si en lloch de figurar en la milicia del Senyor, hagués seguit lo carrera militar, á horas d' ara ocuparia un dels primers graus del exércit. Es de la fusta dels Prims. Se llansaría contra l' enemich á pit descubert y sense medir las conseqüencias. Diría com l' héroe de Reus:—«O faixa ó caixa.»

En la qüestió que momentáneament li encomenaren tal es la bravura ab que volía passar per tot y realisar la venta del teatro, sense considerar lo que podia venir després, que ofería la sublimitat dels héroes.

Una persona qu' está en situació de protegir als canonges que aspiran á un ascens, deya meravellat:

—Lo canonje Cortés es de la fusta dels bisbes.

Y arribará á serho, no ho duptin, arribará á serho. Tot es que se li ofereixin ocasions de distingirse.

Llavors, quan calsi mitra, podrá pendre una revenja que fa temps necessita 'l cos de canonges de Barcelona; la revenja de una humillació de aquellas que no 's portan al molí, per temps que passi y diga lo que vulga la Doctrina cristiana, sobre 'l perdó de las injurias.

Vaig á explicarme.

Contan las crónicas, que un canonje barceloní que guiava una pelegrinació devota arribá al Va-

DE ALELLA À OLÉRDOLA Y VICE-VERSA.

—Ja que tant ha fet vosté perque 'm regalin la corona, aquí li presento aquest pastel, y bon profit li fassi.

ticá, al davant de son espiritual remat. Llarga antesala li obligaren á fer en una suntuosa estancia, y com qui s' espera desaspera, l' aludit canonje encaminá sos passos, més que resolt, á una porta oberta, guardada per un fornit suís armat de una llarga alabarda.

—Dispensi—digué 'l suís—aquesta porta no poden franquejarla més que 'ls bisbes.

Lo canonje no donantse per convenent, intentá passar endavant, y 'l suís per contenir-lo y fer respectar la consigna, baixá 'ls brassos y atravesá horisontalment l' alabarda per tot l' ample del portal, á tall de barrera.

¿Se retirá 'l canonje davant de aquesta demostració? Tot menos aixó. ¿Qué haurian dit d' ell los pelegrins allí congregats, que seguían plens de ansietat los incidents d' aquesta escena?

Lo canonje 's tragué la teula per no entrabancar-se, se la colocá sota l' aixella, s' ajupí lo necessari, y s' escorregué per dessota l' alabarda del suís.

Llavors lo suís, deixant l' alabarda al cayre de la porta, agafá al canonje per la cintura, l' alsá á pes de brassos, y 'l rebaté al mitj de la sala com una pilota, deixant entre moixos y consternats al pelegrins, que tot podían esperar's ho menos un desenllás tan tremendo.

Vegin si es de tot punt necessari que un canonje de Barcelona—y ningú pèl cas més abonat que 'l Sr. Cortés—obtingui quant antes una mitra, per anar al Vaticá y donarse el gustasso de passar y repassar cent vegadas si es precis aquella porta únicament als bisbes reservada.

En tot cas, lo dia que 'l bisbe Cortés vagi á Roma, serveixis enviarnos al suís de la porta vaticana, y li donarém instruccions precisas per resoldre á pes de brassos la qüestió de la venta del Teatro Principal tirant á algú per la finestra.

P. DEL O.

DEL ARBRE CAYGUT...

CONVERSA MUNICIPALESCA.

—Vaya, Chuanet, qu' estamos d' enhorabuena.

—¿Por el qué?

—¿Cómo! ¿No lo has llechit en tots los diaris? ¡Si casi no hablan de res més! Van á donar los quartos á los rechidores...

—¿Van á donárselos? Entonces, menos feyna para ellos. Así no tendrán el treball de...

—¿De qué? ¡A ver..!

—¿Qué mal pensat eres! Quiero decir... que así estarán más descansados.

—Y nosaltres también. Por eso m' agrada que los pongan de patitas al carrer. ¿Sabes qu' eran atipadores los concejales esos? No semblava sinó que cada uno tenía un rey al cos.

—En eso si que tens rason, Quimenas. Pero, dí, ¿y per qué 'ls sacan?

—¿Qué vols que te diga! No sè; será perque han anat á misa tres cops... Dicen que á la cuenta en la casa grande hay cada gatuperio que hace tremolar. Pero en fi, en eso yo no m' hi meto. El cas es que les donan de baja y que aluego vendrán uns altres que de fijo serán más conformes y menos inflados.

—¿Y á don Francisco también le fan saltar?

—¿El? Es el primer. Mira si va de veras, que com que el pobre hombre no será bo per res, perque con eso de la Exposició se ha quedat sense fuerzas, sus amigos le han fet una suscripción para ver si le recullen algún diner y le plantan una botiga de betas é hilos, á fin de que pueda vivir tranquilamente en aquest negocio. Además, com que es noble y marqués, le nombrarán betas é hilos de la real casa, porque eso siempre llama á la chent y fa vender algo más.

—Pues te juro, noy, que no 'n sabía una palabra.

—Yo ya lo ensumé hace días, quan tot chust los diaris comenzaban á enrahonar de ello.

—¿Y de quín modo lo supiste?

—¿Qué sé yo! Reparé que los rechidores andaban tots muy alicaídos y que traían una cara de prunas agrias que hacía fredat. Enseguida dije

para mí: aquí hay gat encerrado; eso no es regular. Porque ya sabes tu que 'ls rechidors casi siempre están d' alló más alegres...

—¡Claro! Como tot les va viento en popa...

—Pues bueno: entonces me vaig poner en guardia y pregunté á un company... ¿sabes? á aquel que sempre suele estar á la porta del despacho del arcalde..

—¿Aquel chove alto y flach, que tiene una piga aquí en el morro?

—Aquel. Yo le dije: Sembla que hay marea.— ¡Ya lo pots decir! me respondió él. Yo le repliqué:—¿No sabs de qué se trata? Y él me respondió:—Van á quitarles la escudella. Hoy han tingut una reunió los más grossos y he sentit algunas paraulas sueltas como esas:—¡Nos han achafat la guitarra!.. ¡Este Mellado merecería... tal cosa!.. ¡Tan bien montat que lo teníamos!.. ¡Se nos han acabat las bessas!.. ¡Quién lo había de dir!—Y cosas por el estilo.

—Vamos; entonces es casi segur...

—¡Y tal segur! Després tots los diaris lo han confirmat, y, hoy per hoy, ya no hay rechidor que tenga chens de esperansa: tots se ven perdidos.

—¡Vaya, vaya! Siendo así, ya se acabó el partir. Lo que es yo, si esto hagués durando, el mejor día tiro el casco por la fisonomía d' alguno d' ellos. ¡Estaba de todos... hasta aquí! ..

—¡Y yo! Había un que me había pres por su cuenta y tot el día me tenía enganchat. Yo le tenía que anar á comprar tabaco; yo anaba á casa su sastre á recojer las calsas que se hacía componer; yo le acompañaba sus noys á estudi. Mira... una nit que me estaba de punt á la puerta del Tivoli, al salir él y viendo que plovía y no había cap carruaje ¿sabes que me pidió? Que portase á su señora á su casa á col! y he...

—Sí; no m' extraña res d' esos tipos. También á mí uno me hacía anar cada semana á su casa toda una tarde, para achudar á la criada á hacer dissapte.

—¡Y aquello d' anar darrera de ellos á la profesó, para aguantarles el barret!

—¡Y lo de tenir que saludarles cada vegada que los trobávamos!

—¡Y lo de tenir qu' estarte dret, todo el día, en la escala d' algún tinent d' arcalde!

—¡Y eso d' haver d' aguantarte el riure, á pesar de las fachas que feyan, cuando venían á la casa grande personajes extranchers á visitarles!

—¡Nada; gracias á D u que todo esto se ha acabat!

—Ahora vindrán otros concejals, que seguramente tindrán otras cos'ums

—Y no nos farán bailar como estos de ara.

—Ni serán tan feos... Porque ¡cuidado que lo son los rechidors de hoy!

—¡Uf! Sobre tot, aquel gordo del nas.

—¿Aquel que siempre está fumant?... ¡Ay!.. Míralo, allí v. hacia nosotros .

—¡Es cierto! ¿Hagamos el distret y no le saludemos?

—¡Arriba! Ja está dit...

—Para hacerlo millor, tomemos algo en esta taula de aygua y anis . ¿te sembla?

— Justo! Así será más disimulat...

—Anda pues: demana algo, que ahora pasa por aquí al costado . ¡Crida que él lo oiga!

—¡Noy!.. (Al de la taula de refrescos). Danos á cada uno una copeta de aguardiente, d' aquel bueno, que hace tornar el nas vermell —

Lo noy (rihent, y en veu alta:)—¿Com lo d' aquest senyor que ara passa?...

A. MARCH.

MODOS DE RIURE.

SONET Á UN POBRE ESTUDIANT.

Ja que més tips de riure te sols fè' que no pas tips de dolsos ni de pa, los pochos modos de riure que al món hi ha tot fent aquest sonet te descriuré.

Mira, en las cinch vocals los basaré y aixís podré explicarme molt més clá.

Lo riure A, es lo del plaga: ¡Ah, ah, ah! y 'l riure E, 'l del burleta: ¡Eh, eh, eh!

Lo riure I, 'l del doneta: ¡Ih, ih, ih!

Lo riure O lo del tonto: ¡Oh, oh, oh! y 'l riure U, lo del sabi: Uh, uh, uh!

Tots los modos de riure 'l tens aquí menos un sens vocal, qu' es... va de bo: lo riure del calsat que portas tú.

A. ROSSELL.

TOT PER UN ANUNCI.

Davant de la redacció del *Anunciador eléctrico* hi ha un verdader moti

Los vehíns surten als balcóns, atrets pèl escándol que al carrer s' está armant; los carruatjes han de suspendre la circulació, impossibilitats d' obrirse pas per entre aquella multitud que 's be-

DOCUMENTACIÓ REGIDORESCA.

Ells podran no portar cédula ni papers grans ni petits; pero d' aquest documents, sempre 'n van ben provehits.

lluga, crida, xiscla, riu, amenassa y s' entrega á tots los desenfrenos de las masses desbordadas; los municipals no logran, ni ab la eloqüencia ni ab lo sabre, posar una mica d' ordre en aquell inmens desgavell; en fi, que si no fos qu' está seré y la terra no tremola ni 's parla de cap estrella ab qu'a, qualsevol se pensaria que va á acabar-se 'l món de un moment al altre.

Lo més xocant es que casi bè ningú s'ab de qué 's tracta. A mitj dematí han comensat á presentarse grupos de noyas, en actitud amenassadora; los grupos han anat creixent, augmentant igualment lo terratrémol, y poch á poch la redacció del *Anunciador* ha quedat materialment sitiada per una muralla de noyas de setze á vint anys, algunas d' ellas bastant guapetas.

¿Qué volen totas aquestas minyonas? ¿qué 'ls ha succehit? ¿de qué s' exclaman?

No se 'n pot treure l' aygua clara.

De tan en tan, en los moments en que, cansadas de xisclar, reposan una mica, una, que sembla la capitana del moviment, aprofita 'l claró pera ficar lo cap per entre las vidrieras de la redacció, exclamant al mateix temps:

—¿Qué 'ns hi hem d' estar tot lo dia aquí? ¿Vè ó no vè aquest poca pena de director?

—Si senyora,—respon desde dins un mosso, un redactor... qualsevol—es impossible que tardi. Cada dia sol estar aquí á las onze

—Pues ja son las onze y dos minuts y no 's veu pas.

—¿Qué volen qué 'ls digui! De vegadas retarda...

—¿De fixo que avuy retardará..! Naturalment, deu sapiguer que nosaltras l' esperém aquí y s' haurá amagat... ¡Cobart!

—¡¡Sí!!!—cridan las demès noyas, que ja han reposat prou y tornan á sentirse animadas;—¡Sí, es un cobart, que insulta y s' amaga!

—¡No senyoras, calminse..! ¡Ja vindrá!

—¡Cá ha de venir!

—¿No? Mirinsel: aquí 'l tenen. Déixintlo passar.

¡Qu' es cas deixar-lo passar! Al adonarse la multitud femenina de l' arribada del director del *Anunciador*, immediatament se forma un círcul de carn, que 'l tanca com una cadena.

—¡Murri!—crida la més aixelebrada.

—¿Jo?—diu lo pobre home, sorprés d' aquella embestida:—¿qué 'ls hi fet?

—'Ns ha insultat en lo sèu diari...

—'Ns ha difamat...

—'Ns ha calumniat...

—Y demaném una satisfacció, complerta, pública, total. Lo gremi de maquinistas de blanch ho exigeix.—

Lo pobre director no sab lo que li passa.

—Pero, á veure—diu—¿ahónt es l' insult que 'ls he dirigit? ¿ahónt es la calumnia?

—Aquí, tingui, al peu d' aquesta plana. ¡Llegeixi!—

Y li entregan un exemplar del sèu *Anunciador*.

L' home 'l pren, y aixecant la veu perque tot-hom se 'n enteri, llegeix:

—«*Maquinistas para camisas: faltan.*»

—¿Veú?—exclama la cap de motí.

—Si que ho veig; pero ¿ahónt es l' insult?

—¡Ah! ¿aquestas tenim? ¿ahónt? ¿Y aquest *faltan*? Eh, digui! ¿en qué faltém nosaltras?

—Y ademès—anyadeix un' altra—si faltém ó no faltém, no n' ha de fer res ell. ¿Per qué las ha de publicar las nostras cosas?—

Lo pobre director del *Anunciador* no pot contestar. Se planta á riure y fins al cap de mitja hora no torna á la paraula.

CONTRA LA PELUSSA DELS PLÁTANOS.

Per salvar la boca y ulls de brossas y de incomodo, no tenen altre remey que equiparse d' aqueset modo.

Pero llavors tampoch tèn res que dir. Las maquinistas han desaparecut totas motxas, després que un transeunt caritatiu ha tingut la paciència d' explicals'hi lo que vol dir aquell *faltan*.

MATÍAS BONAFÉ.

¡ADIÓS TRESILLO!...

Per si algú vol ocupar ma vacant al joch que deixo, ja que d' ell me despedeixo, lo perquè li vull contar.

Som ja 'ls quatre, y la sessió comensa á encesa de llum; fem qui dona, com costum, y ja tinch de donar jó.

Dona un altre, jo ja passo... Tots van dant y jo passant... Los companys sempre jugant, y gastant algun bromasso.

Y tan es que ho fassi ab brillo, com que ho fassi d' aburrit, puig *passo* tota la nit com qui no juga al tresillo.

Si algun cop, desesperat, faig un entro compromés, com que jo may robo res, ¡pataplá!... ja soch al plat.

—Bè, es primera... un dels companys diu, llavors, ab veu burlona; pero al poch ve la segona, pagant jo igualment los danys.

Tú, ves fent posta tras posta; y ells jugant ab sòrt y ab brillo: Mès tardet, vé algun codillo, sabent jo sols lo que 'm costa.

Y entretant, las condicions, ves pagant, sense piular...

¡Los que si poden garlar
y riure son los mirons!...

Faig volta de *espasa*, *basto*
dos reys y caball montat;
vaja, la posteta al plat,
y dos tantets de mal gasto.

Quasi en totas las sessions
he tingut de pagar bolas,
qu' es un ball de castanyolas
qu' hasta fa veurer visions.

Diuen que soch molt graciós,
que gasto algun xascarrillo...
mes, donantme altre codillo,
fan per mí un xiste preciós.

Y si á mí un se me 'n presenta...
com dí es costum, á la gorra,
lo company, per més patxorra,
fa una jugada dolenta.

Quatre estuigs, blanquillo, rey,
qu' es un solo dels més grans,
no 'm salva pas dels batans,
per més que sigui de lley.

Las voltas ó voltaretas
á tots colls las he probadas:
totas surten esgarradas,
constantme moltas rabetas.

Faig entro de *espasa*, *mala*,
dos reys, ab algun blanquillo;
sinó 'm rendeixo, codillo...
Y 'ls miróns ¡uy, quína gala!...

Y haventme aixó succehit
quasi sempre en ma fal-lera,
sens qu' una volta sisquiera
la sort m' haji protejit,
renuncio á tal benefici,
en pau de mos butxacóns,
empasantme ab los miróns,
avans de perdre 'l judici.

¡Basta ja, donchs d' enrabiadas!
¡Ja massa hi posat al plat!...

CONSIDERACIONS.

—¡Avants tot plé d' extranjers
y ara tan desert! ¡Ma noy!
Tenia rahó aquell sabi:
¡lo que va de ayer á hoy!

La qüestió es tranquilitat,
puig he vist que van mal dadas.

Ab aixó, si algú ocupar
vol ma plassa al joch que deixo,
avuy que me 'n despedeixo,
no te més que demanar.

JUAN PAGATAIRE Y C.^a.

Tarrasa 18 mars 1889.

LLIBRES.

¡¡¡PROMPTE APAREIXERÁ!!!

Poema dramàtic

DE

FREDERICH SOLER

Edició de luxu.—1 tomo en quart, 5 pessetas.

EL ATENEO BARCELONÉS.—*Bosquejo històric*.
—Condensat en un folleto de 111 pàgines, tanca l'
historia de aqueixa important corporació litera-
ria, honra de Barcelona, desde sa fundació en
1860 fins als nostres dies. Es un treball curiosí-
sim y digne de guardarse.

Hem rebut las següents produccions dramàticas
de qual estreno recient hem donat compte al apa-
reixer sobre las taulas:

La corsetera, comedia en un acto y en verso
de D. FRANCISCO JAVIER GODO, estrenada á Romea.

Caborias, pessa en un acte y en vers, original
de D. VÍCTOR BROSSA Y SANGERMÁN, estrenada á
Novedats.

ENTRE CAPELLÀNS.

—¿Ha vist? Es mossen Llorens.
 —¿No surt d' aquesta escaleta?
 —Sí: hi sol venir molt sovint...
 ¡crech que hi tè... una neboteta!

L' *últim numanti*, epissodi tràgich en un acte y en vers catalá original de D. M. SUNYÉ Y BES estrenat també á *Novedats*.

Aixís mateix hem rebut un exemplar de la aplaudida pessa del popular poeta *C. Gumá*, titulada *LA CASA DE DISPESAS*, qual estreno en lo *Teatro de Novedats* ha sigut un dels éxits de la temporada. Se ven á una pesseta en la llibrería de Lopez.

RATA SABIA.

EPIGRAMÁTICH.

—Vaig anar á demanar una nena, y no 's pot dir lo molt que 'm feren sufrir; mès, al fi, m' hi puch casar.
 —Créume Roch, quedo parat.
 —Ja ho sabs donchs.
 —¿Y ella es pubilla?
 —¿Com nó, si es l' única filla de un pagés acaudalat? Pro ans de dármela, m' han dit que tinch de fer de manera, de no ser tan calavera, de ser sempre un bon marit.
 —¿Y cóm creus, Roch que ho serás?

—Estimant molt á la esposa, fentla felisa, ditxosa, y no fent may d' altrás cas.
 —Es en vá, Roch, ton intent.
 —¿Que no seré un bon marit?
 —Nó ¿No pateixes del pit?
 Donchs serás sempre dolent.

PERE GALINDAYNA.

PRINCIPAL.

Per últim dona aquest teatro algunas senyals de vida. Pero hem d' esperar que acabi l' austera temporada de Quaresma. Per la Pasqua de Resurrecció ressucitará ab la companyía del *Teatro Espanyol* de Madrid dirigida per Vico.

Ja s' ha obert l' abono.

Lo qual tinch lo gust de anunciarho al públich... para su conocimiento y efectos consiguientes.

Dios guarde á Vico muchos años. Barcelona etcétera, etc.

LICEO.

Terminá dissapte la primera tanda de concerts. Entre las novas composicions que s' executaren intercaladas ab las que havian sigut més aplaudidas en los concerts anteriors, mereixen especial menció la *Festa imperial* de Massenet y la *Fulla d' álbun* de Wagner.

Está impregnada la primera de aqueix modernisme tan grat y simpátich que imprimeix á la música carácter y distinció, abundanthi algunas melodías inspiradas en ayres húngars, molt típicas y agradables.

La *Fulla d' álbun* es una obra magistral, que dona á coneixer la grapa del mestre entre 'ls mestres. Dirigida per Hiller, s' havia sentit ja á Barcelona y tan poch ha deixat que desitjar dirigida per en Goula, que 'l públich entussiasmat exigí la seva repetició.

S' ha acabat, com he dit avants, la primera tanda de concerts, y s' ha acabat tan felisment, que ni 'l públich ni 'ls professors s' han avingut á deixar en blanch l' última senmana de Quaresma.

Dos concerts extraordinaris han de formar com l' epílech de aquesta fructuosa tentativa lírica. L' un va donarse dimecres y no arribo á temps per ocuparme'n. Suposo que tan en aquest com en l' últim lo pianista Calado, qu' es com sab tothom, una verdadera notabilitat, deixarà en bon lloch lo pabelló.

Ja 'n dirém alguna cosa la senmana entrant.

ROMEA.

L' estreno del poema *Judas*, á l' hora qu' escrich aquestas ratllas, está anunciat pèl próxim dissapte.

Vostés sabrán, á l' hora que las llegeixin, lo que fa 'l cas.

Jo, per la mèva part, no m' embolico.

LÍRICH.

Quan tots esperavam renovar l' admiració que sentim per Sarasate, s' ha rebut un telégrama del eminent violinista anunciant que un atach de reuma 'l priva de venir á recrearnos.

Los artistas de cap de brot no haurían may de estar malalts.

Perque ¿no es una trista cosa que aquests reu-

mas no pugan curarse ab res, ni ab unas bonas fregas de bitllets de banch?

ESPANYOL.

A més de *Los Hogonotes*, comedieta en dos actes cada día més aplaudida y celebrada, per sos xistes abundants, per sos tipos ben delineats y per sas numerosas situacions cómicas, diumenje á la nit va representarse 'l quadro de costums valencianas *Un casament en Picaña*.

Es una obra ignocentona, pero aixerida, de la qual treu un gran partit la estudiosa companyia del Sr. Bolumar.

TIVOLI.

Posemho en italiá per evitar confusions. *Glè Ugonotti* ha sigut un nou punt d' home realisat per la companyia del *Tivoli*. Es aqueixa com sab tothom una de las obras predilectas del nostre públich: qui més qui menos la sab de memoria. S' ha sentit cantar pels millors artistas y no hi ha qui no recordi perfectament los passatjes de proba, y la manera que ha tingut cadascú d' interpretarlos.

Las condicions económicas del *Tivoli* imposan lo deber de prescindir de comparacions. Gira l' obra principalment sobre Raoul y Valentina, sobre en Gasparini y la De Sanctis y es de aplaudir que coneixent fins ahont arriban las sévas facultats respectivas, no 's propassessin, limitantse l' un y l' altra á interpretar sos papers ab laudable discreció.

Molt bè la Fons en lo paper de reyna. Més que regular la Calvera, una artista nova, que recullí no poch aplausos en lo paper de patje. En Carbonell feu un Nevers com ell fa totas las cosas, á conciencia. Y en Verdàguer y en Boldú en sos papers de Marcelo y Saint Bris, poch apropiats al timbre de la seva veu, feren tot lo que podia esperarse.

Coros y orquesta molt ajustats: y 'l conjunt un nou éxit.

NOVEDATS.

Dilluns, á benefici del inteligent actor Sr. García Parreño s' estrená una pessa castellana *El flautin de mi tio*, que feu riure al públich y sigué aplaudida.

CATALUNYA.

L' aconteixement de la senmana ha sigut l' estreno de la sarsuela: *Oro, plata, cobre y... nada*.

Si moltas obras deuen l' éxit al bombo de que van precedidas, no se li deurá 'l que aquesta ha obtingut sobre l' escena del Eldorado. L' empresa hauría pogut anunciar: «No hem omitit gastos, ni sacrificis. . l' obra ha sigut montada á tot rumbo .. s' estrenarán quatre magníficas decoracions dels Srs. Urgellés y Moragas, y un riquíssim vestuari ideat pel Sr. Labarta.» La empresa no ha dit res de aixó. Ha treballat á la *chita callando*, y ha lograt, al estrenar la producció, 'l contra-efecte de una gran sorpresa.

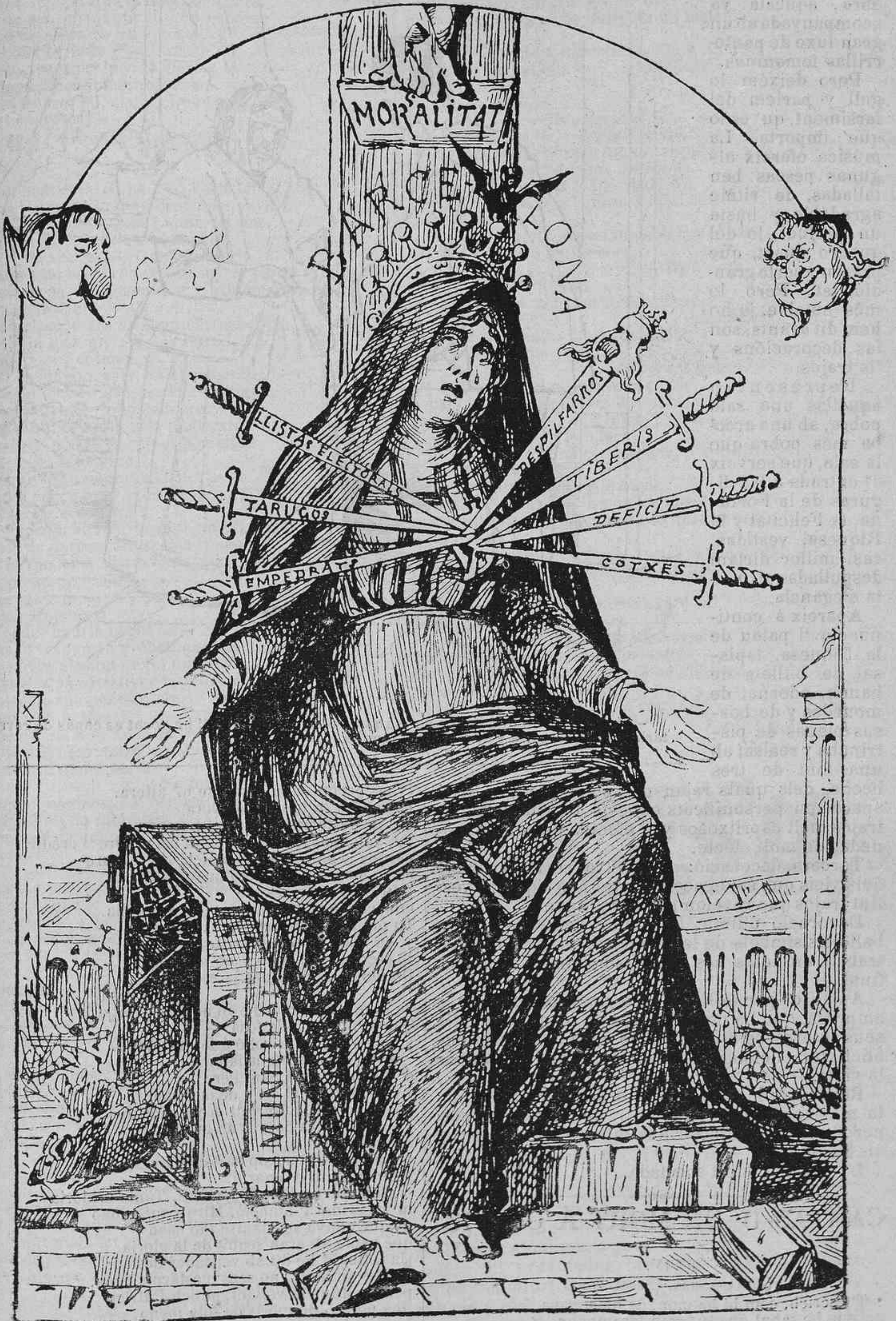
Lo públich li recompensa omplint totas las nits aquell favorecut teatro.

L' obra en sí té escassa *miga*, com diuen los castellans. Quatre famélichs treuen la grossa á lo millor del seus apuros, y s' entregan l' un á la peresa, l' altre á la gula, l' altre al joch y l' últim á l' orgia. Quan voldrían reportarse no hi arriban á temps: los vicis se 'ls han xuclat tota la fortuna y tornan á quedar com estavan.

No 's dirá, al menos, que la idea no siga moral.

¡MATER DOLOROSA!

¡Així l' han posada!

UN METJE ENERGICH.

Ho es en alt grau y per encastarse millor la moral de la obra, aquesta va acompanyada ab un gran luxó de pantorrillas femeninas.

Pero deixém lo gall y parlém del farsiment, qu' es lo que importa. La música ofereix algunas pessas ben talladas, de ritme agradable y hasta un preludi, lo del quadro quart, que presentacertagrandiositat. Pero lo més notable, ja ho hem dit avants, son las decoracions y 'ls trajos.

Representan aquellas una sala pobra, ab una arco-ba més pobra que la sala, que serveix d' entrada á las figuras de la Fortuna, la Felicitat y la Riquesa, vestidas, casi millor diríam despulladas ab molta elegancia.

Apareix á continuació 'l palau de la Riquesa, tapis-sat de bitllets de banch, adornat de monedas y de bossas plenas de pistinchs y realsat ab una font de tres

bechs, dels quals rajan or, plata y coure. Allá apareixen personificats aquests tres metalls, ab trajos molt capritxosos y s' efectua un ball de monedas de molt efecte.

Tercera decoració: una selva curta. Aparició dels vicis que solen acompanyar á la riquesa, vestint trajos que revelan no escás ingeni.

Decoració última: lo temple del treball: gran ball dels símbols de las ciencias, de las arts y del treball en totas sas manifestacions, y apoteosis final.

Aplausos per tothom: pero especialment per la empresa, que ha donat probas de compendre 'ls seus interessos estimuland lo gust de nostre públich, tan aficionat als espectacles qu' entran per la vista.

Resumint: los trajos, or; las decoracions, plata; la música, coure; la obra... no dirém que res; pero si qu' es inferior á la música, al decorat y als trajos.

L' execució molt acertada. N. N. N.

CARTAS D' UN MORT Á UN VIU.

IV.

ULTRA-TOMBA. (SENSE FETXA.)

T' escrich, com hi ha món, de mala gana, porque he sabut que tú, gran tarambana,

—Sí senyora, no tingui cap por. Aquest cataplasma que li he posat es capás de reven-tarli 'l bony, la galta y tota la seva familia.

t' has permés una cosa que m' altera.
Patrici, jo so ja una calavera
qu' he desterrat la vanitat humana.
Tú, volguent ferme un bè 'm fas perdre 'l crèdit,
perque ja sabs, Patrici amich, qu' encare
en lo món era jo un autor inédit;
y tú t' has permés are
donarme á llum. Aixó noy m' atropella.
Tú publicas las cartas á LA ESQUELLA
y, en bona fe, 'm contrista.
Jo escribia al amich y no al copista.
Deixemho anar, pues ja está fet.

La cosa
va seguintme molt bè en aquest paratje.
Quan vull deixo la fosa
y vaig á doná un vol ó á fè' un viatge.

Avuy casi sentia la fatlera
d' aná á veure á Sant Pere
y enterarme del sol y de la lluna
pujant al cel, hont vull probar fortuna.
Pujava per las boyras ab gran pressa
decidit á arribarhi,
quan he sentit aprop bastanta fressa
y he dessistit d' anarhi.

¿Sabs per qué?... T' ho dirè. Tanta cridoria
m' ha cridat l' atenció. Miro y m' adono
de que anava acostantse Pío nono
que venia ab gran séquit de la gloria.
¡Ja 'l tinch! he dit ab verdader desfici:
y l' he obtingut. no sens' costarme pena,
perque duya al voltant, amich Patrici,
una munió de morts de tota mena.
L' olor de santedat atrau als cossos

com al ànima, noy. Aquí, un Sant Pare
es un peix dels més gròssos,
y, encare que, com tots, tè sols los ossos,
no obstant sembla que fa més bona cara.
La fe es un sentiment qu' al món governa
y aixó del fanatisme s' encomana.
Jo penso que la llana
no 's pert al adquirí la vida eterna.
Com deya, decidit á *interpelarlo*,
m' he dirigit á n' ell, així ab franquesa.
He pogut engrescarlo
y m' ha anat responent ab gran vivesa.

—¿Quín concepte, (li he dit,) vosté tenia
del càrrech que en lo món desempenyava?...
Y, ¿quín concepte ara, sent mort, tindria
de lo mateix qu' en vida defensava?
—Home, ja veurá: jo, dech advertirli
qu' aixó es algo escabròs. Vosté ara 'm pesca;
já ho conech ja. Mes, com que vinech de gresca,
estich dispost á tot y vaig á dirli.
Lo càrrech mèu era un gran càrrech. Miri,
jo sabia, com tots, qu' allí á la terra
al que mor' se 'l enterra
y, tan si es alt com baix, vá al cementiri.
Are bè: sent al món, la qüestió es viure,
y si 's pot viure bè millor encare;
la vida pèl qui es tonto 's fa molt cara.
pero 'l qui es aixerit se 'n pot bè riure.
Arribá á ser Sant Pare,
sobre sè' un gran honor, es bona *xexa*;
á mí me 'n varen fer y sens' reparo,
ja ho sab, vaig acceptarho.
Un càrrech com aquell, veyám ¿qu' 'l deixa?
Aixó sí, 'ls darrers anys, sota 'l mèu soli
minava lo modern. No 'm convenia,
perque jo comprenia
que lo progrès minava 'l Capitoli;
y si massa empenyia
lo mèu poder hauria begut oli.
Llavoras, d' expansiu y dócil qu' era
vaig tornar-me absolut de tal manera
que fins se 'n va extranyar la gent cristiana.
Mes, vosté ho compendrà, convé en certs cassos
adobá un xich la llana
si 's volen tenir tous los matalassos.
—Y escolti: Lleò tretze ¿qué li sembla?
—Es delicat donar parer.
—No temi:
aixó queda *inter nos*; pot explicar-se.
Com qu' ell no ho sabrá pas, no crech que 's cremi.
—Comensa de debó á descarrilarse.
—¿Vol dir?
—Home, está clar. Per no anar d' oros
lo poder temporal, convé aguantarse,
y ell deixa visitarse
y admet regalos y presents dels moros.
Luego, encare fa més.
—¿Qué?
—Res; que dòna
distincions á contraris
qu' eran, son y serán sos adversaris,
y vaja, francament, aixó no entona.
—¿Se refereix á n' en Bismarck?
—Exacte:
aqueix tipo alemany cobert de ferro
que no hi voldria jo tenir cap tracte,
perque allí 'hont fica 'l nas mou un esguerro
—Y, respecte als carlins que hi han á Espanya,
¿qué hi diu?
—Home, que 'm xocan los carlistas
ab aquesta maranya
qu' arman are 'ls *mestissos é integristas*.
Abí ab en Nosedal (pare) 'n parlavam:
sen fill, aqueix Ramón del redimoni,
fa mal, molt mal. Per cert que projectavam
fer algo per privar que desentoni.
—Son pare era 'l mateix.
—Tambè ara ho paga,
perque Nostre Senyor, sabent la historia,
per havé' estat tant plaga
no li obrirá las portas de la gloria.

—Ja veurá, los *mestissos* també 's prenen
algunas llibertats... —Hi ha que combatro.

—Ni uns ni altres s' entenen:
¡hasta han fet cops de puny en un teatro!

—¿Cóm?
—Sí, allí á Barcelona. ¡Quín tiberi
va moure un capellá que va assistirhi!

—¿De debó?
—Sí.
—Donchs miri,
aquest professa bè 'l sèu ministeri.

—La Iglesia fa duptar moltes vegadas:
li agrada l' ostentar cosas bonicas:
imatjes ben vestidas y adornadas...

—¿Que las voldria veurer despulladas
potser?...

—Ah, no; pero tampoch tan ricas.
Cristo va dir: no feu tresors...

—Bè, Cristo
no havia estat á Roma.

—¿Quín paré 'n tè del Redemptor?
—Un home.

que va esser massa bó. vatua listo!
—De modo que vosté...

—Jo feya 'l pobre,
me fingia un esclau, contava penas
y aixís plovia las diners de sobra;
cap allí al Vaticá l' or á mans plenas.
—Y creu qu' era ben fet?

—Home, per viure...

Es lo que jo li deya.
Molts feyan sacrificis y jo reya.

—Es clar, vosté ja se 'n podia riure.

—¿No está vosté conforme ab lo que feya?
—No molt.

—¿Qu' es liberal vosté? ¡Ay la mare!
vosté déu ser un tuno que 'm sondeja. .
¡Estigui bó!

—¡Passihobè, Sant Pare!
—No 'm miri mes la cara.

—¡Qué fóra bó fer una gran neteja!
Adéu, Patrici: fes tú 'ls comentaris
que jo no estich per solfas. Si ho publicas,
pensa bè en lo que 't ficas:
que no convé crearse molts contraris.

Per la copia

S. GOMILA.

Las escandalosas falsedats contingudas en las
llistas electorals de Barcelona mereixían un
premi.

Y 'l govern, sempre atent als mérits contrets
pèls sèus amichs, acaba de donárlas 'hi la codi-
ciada recompensa.

Las eleccions que havían de verificarse en lo
mes de maig s' han aplassat fins á desembre.

De aquesta manera 'ls regidors dels entarugats,
dels ápat y de las llistas dels 14 mil noms, 12 mil
d' ells enterament desconeguts, continuarán dis-
frutant sis mesos més de la cómoda poltrona y
fent jochs de mans dels més difícils y pasmosos.

La campanya en favor de la moralitat comen-
sada ab tan brio pèl govern y tan llastimosament
terminada, me recorda un quènto, encare que
molt vell, sumament graciós.

Era un predicador, que per produhir efecte
entre l' auditori, alsava 'ls ulls á las voltas de la
iglesia y exclamava:

—¡Contra 'ls blasfemos, que caiga foch del cel!

Y en efecte, de un dels forats de las voltas queya una flama voleyant com un borralló de neu.

—¡Contra 'ls perjurs, que cayga foch del cel!
Una altra flama.

—Contra 'ls luxuriosos... contra 'ls avaros...
contra 'l peresosos... contra 'ls que no van á
missa... contra 'ls que no pagan delmes y pri-
micias... contra 'ls que no prenen butlla...

Y anavan cayent flamas y més flamas' una per
cada pecat que mencionava 'l predicador. L' au-
ditori estava consternat davant del poder sobre-
natural de aquell home á qui 'l cel obehía docil-
ment.

—Contra 'ls embustersos—digué per fi—que
cayga foch del cel.

En aquest moment s' ohí la véu del escolá ma-
jor, que á través del forat de la volta exclamava:

—Mossen Anton: ¡alto 'l foch! Se han acabat
las estopas y l' esperit de ví.

També al govern se li ha acabat l' esperit de ví
y las estopas.

Y ja no li es posible fer descendir lo foch del
cel, contra las immoralitats y 'l abusos dels regi-
dors d' ofici.

Pero girém full... y esperém.

Esperém, si, que un día ó altre 'l foch caurá de
veras, si es que no surt del cor de la terra en
forma d' erupció volcánica.

En una de las últimas sessions del Ajuntament
s' ha queixat lo Sr. Gassull de que haventse emi-
tit unas láminas per valor de cinch milions de
pessetas, cantitat més que suficient per pagar
comptes atrassats, no passa sessió sense dema-
narse l' aprobació de comptes corresponents al
exercici económic de 1886 á 1887.

Pero Sr. Gassull ¿No sab vosté, per ventura,
que Barcelona s' enorgulleix ab lo títol de ciutat
dels *comtes*?

Un fusionista qu' es una joia en materia de
trastocar paraulas, deya aquest día:

—Tot está arreglat. D. Francisco deixarà la
vara.

—Ja vé la senmana santa,
es di, 'l temps més arrastrat,
més pesat y de més feyna
per la nostra facultat.

—¿Y donchs qui será arcalde?

—D. Camelo Fibra.

D. Joan Mañé y Flaquer indica, que si ha de
aprobarse la proposició Mellado, y 's desitja que
D. Francisco continuhi pavonejantse en l' Arcal-
día de Barcelona, se fassa una lley especial, res-
tablint los antichs corregidors.

La cabra siempre tira al monte, diuhen los
castellans. Y 'l Sr. Mañé s' inclina sempre á las
solucions reaccionarias.

¡Arcalde corregidor D. Francisco de Paula!..

No confonguém las especies.

Res de arcalde *corregidor*.

Si per cas, arcalde *corretjit*.

No hi ha res més moral que 'ls grans exemples
que dona la justicia.

Aquí tenen lo judici oral de la famosa causa del
carrer de Fuencarral de Madrid. Era tanta la fat-
lera del públich per assistir al acte, que alguns
van arribar al extrém de falsificar las targetas
pera poder entrar en lo local.

No sabém si en vista de aixó s' entaularán pro-
cediments contra 'ls falsificadors de las targetas.

Com no sabém tampoch si 'l día que 's reanu-
din los debats, avuy suspesos per donar lloch á la
práctica de algunas diligencias, los concurrents
se disputarán l' entrada á la sala á ganivetada
limpia.

Tot aixó podria evitarse celebrant aquesta classe
de judicis en un local ben espayós

Com per exemple: en la Plassa de toros.

Diumenje siguié día de manifestacions.

Primer la dels estudiants contra l' article 15 del
Códich civil. Calor juvenil, entusiasme, y un sol
discurs al péu de la estatua del conceller Casano-
vas, que caygué enbolcallat ab la bandera cata-
lana.

Una manifestació acentuadament catalanista
provocada p'els que mentres malparlan del regio-
nalisme, li donan ab sos desacerts una gran forsa
y una gran rahó de ser.

Més tart la manifestació anti-agregacionista.

Tots los pobles del Plá van acudir á Barcelona
ab sas banderas, estandarts y músicas.

Está vist: no volen agregarse.

Son plansóns del arbre de Barcelona; pero veu-
hen que l' arbre ha sigut tan castigat que ja casi
no li queda forsa per viure, y 's resisteixen á do-
narli per aliment la seva sava.

També en aquesta qüestió s' observa un fenó-
meno semblant al que notavam al ocuparnos de
la manifestació escolar.

Tambe aquí 'ls que reclaman ab més energia l'
agregació dels pobles vehíns á Barcelona, son los
que l' han feta, si no impossible, odiosa é injusta
ab sos desacerts y despilfarros.

Entre 'ls pendóns hi havia lemas molt originals.

En alguns hi campejavan caps de mort entre
dos ossos encreuhats.

—¡A aquest cap de mort, que rosega l' ós—deya
un espectador—li faltan unas patillas!

Lo pendó de la societat humorística *Lo Mo-
niato*, de Sant Martí, ostentava 'l següent lema:

«Més val ser cap d' arengada, que qua de pa-
jell.»

¡AY, AY, AY!...

—¡Ay, crech que ja han senyalat estona há! Dèu fassi que no l' hajan comensada, perque quan no puch ohir la missa de mossen Grabulosa, 'm sembla que no 'm trobo bè.

Lo ser de l' olla. fa perdre, entre altrás cosas, la sintáxis. Exemple: la invitació que van rebre 'l día de Sant Francisco 'ls socios del cassino de la Plassa Real, que ó molt hauria d' enganyarme, ó va ser redactada pèl Sr. Banyolas.

Diu aixis:

«Acordado por la Junta Directiva del Círculo liberal monárquico, obsequiar hoy á las nueve y media de la noche con una serenata á su digno Presidente, el Excmo. Sr. marqués de Olérdola, con motivo de ser sus días, dicha Junta espera que siendo V. uno de sus dignos socios se dignará asistir á dicha hora á la casa habitación de dicho Sr. Presidente.»

Reproduhim íntegrament aquesta esqueja-modelo, perqud revela l' estat d' ànimo dels fusionistas barcelonins en la fetxa memorable de Sant Francisco.

¡Digno y dicho!

No pensavan més que ab dos cosas que 'ls faltavan: la dignitat y la ditxa.

—¡D. Francisco va fer la Exposició!...—exclaman los que ab més fatlera treballan perque 'l patillut personatje no surti de l' arcaldía.

No es veritat. La Exposició van ferla 'l expositors.

La Exposició ha de pagarla Barcelona.

En quan á D. Francisco ni la va fer, ni la pagarà.

La relació entre D. Francisco y la Exposició es una y aquesta ningú la disputa. La història dirá:

Los expositors la van fer: Barcelona la va pagar y 'l marqués de Olérdola va disfrutarla.

Pero ¿es cert que días endarrera lo marqués de Olérdola va presentar la dimissió del seu càrrech?

Jo francament, no ho he acabat d' entendre.

D. Francisco presenta la dimissió y no la presenta. Se dirigeix al govern y li diu:

—Se m' assegura que pretens entaular procediments judicials contra l' Ajuntament que jo presideixo. Si tiras endavant aquets procediments, conta desde ara ab la meva dimissió. Pero no per aixó abandono l' arcaldía.

..

Mès clar.

—Si 'ls procediments segueixen avant, ans de que 'm treguin del puesto, me 'n aniré, ja que la condició de arcalde y de processat son incompatibles. De totas maneras ja coneixen la meva resolució. Abandonaré la vara y si no l' abandono desde aquest moment, es perque vull utilitzar-la com alsaprem, á veure si logro treure de quici 'ls temuts procediments judicials.

Tal es lo que aquí ha passat: y de aquesta cuqueria los fusionistas del día, solen dirne dignitat.

Hem rebut algunas cartas felicitantnos per l' article *El bobo de Coria*, que publicavam en lo número anterior.

Gracias mil, als felicitants.

De totas maneras, ab tot y ser molt lo que 'ns satisfá l' aplauso públich, encare 'ns satisfá més veure que l' aludit *bobo de Coria*, desde la publicació del article ha baixat molt los fums.

Se coneix que algú va advertirli qu' estava en ridícul, que hasta la rialleta de conill va apagar-se dels seus llabis.

¡Qué s' hi farà! «El bobo con la pena es cuerdo.»

Mossen Pau, un reverendo que predica á tota veu que 'l dejuná es saludable... (Y predica 'l que no creu.)

Diu un periódich que 'ls comptes pendants de cobro que té 'l Restaurant Martin del Ajuntament de Barcelona, ascendeixen á 730,000 pessetas.

Ara figúrinse que ve una lley—que bè hauria de venir—dihent que 'ls gastos que fan los ajuntament en materia d'ápats, han de pagarlos los regidors de la sèva butxaca.

Y figúrinse que hi ha á Barcelona 40 regidors—que avuy no hi son.—Donchs fent un Sant Bruno, tanto por uno, tindriam que las 730,000 pessetas repartidas entre 'ls 40 regidors, imposarían á cada un de aquests un escot de 18,222 pessetas.

¿No es cert, que per anys que visquessin, no arribarían á pahir los primors culinaries del famós beco municipal?

Vaja que aquellas 18 mil y pico de pessetas los hi tornarían sempre á la boca.

En una classe de francés de un Institut de una gran capital.

Lo catedrátich es jove, deu la cátedra al favor y sab tan ell de francés com jo de xino.

Un día crida á un deixeble y li diu:—Escriba V. la paladra: *Chateau*.

L' alumno escriu *Chateau* en bona ortografía.

Lo catedrátich:—No está bien. *Chateau* se escribe así: *Cható*.

Tots los alumnos consultan lo Diccionari, y troban que l' alumno tenía rahó. *Chateau* s' escriu ab *eau* final.

Y quan lo catedrátich se 'n entera, exclama:

—Esto va en pareceres. La palabreja puede es-

UN COMPROMÍS.

Ell ha convidat á n' ellas,
y ara tot es meditar
cóm ho farà per alsarse
y anársen sense pagar.

cribirse indistintamente con *eau* y con *ó* acentuada al final.

Proposém que á un catedrátich així se 'l envihi com una preciositat á la próxima exposició de París.

Cridaría molt l' atenció. Las nacions extrangeras veurían que per apendre 'l francés com cal, s' han de concorrer las aulas de certs Instituts de certas grans capitals.

Deya un día un escriptor bunyol:

—L' istil es l' home.

A lo qual li replicava un amich:

—Fès lo favor de no calumniarte, que tú no ets tan dolent com lo tèu istil.

En un judici oral.

Lo president á un testimoni famella:

—¿Quina edat tè vosté?

—Vint anys.

—Domicili.

—Carrer de 'n Roca, número tants.

—Estat.

—Ni bó, ni dolent.

—Condición.

La minyona vacila; pero llansant una sonrisa al president, respón:

—Amable, senyor president, molt amable.

Un subjecte carregat de deutes estava á punt de morir, y un capellá l' assistía.

—La única gracia que demano á Dèu Nostre senyor—deya 'l malalt—es que m' allargui la vida fins que haja pagat á tots los mèus acreedors.

—Es tan laudable aquest propòsit—responía 'l confessor—que no dupto un moment que Dèu accedirá á tal desitj.

—¡Ay pare!... suspirá 'l malalt: si Dèu me fes aquesta gracia, estich segur de que no moriria may.!

En una fonda:

—Mosso, diu un parroquiá: pórtam una perdiu.

—Volant.

—No, volant, no: pórtamala ab cols.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Car-pe-ta*
2. ID. 2.ª—*En ri-que-ta.*
3. ACENTÍGRAFO.—*Oliva-Óliva-Oliva.*
4. MUDANSA.—*Mon-Son-Bon.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*La portera de la fábrica.*
6. GEROGLÍFICH.—*Per figas Maella.*

LOPEZ-EDITOR. LLIBRERÍA ESPANYOLA. Rambla del Mitj, 20, Barcelona.

¡RECORD DEL GRAN CERTAMEN!

Guía cómica

DE LA

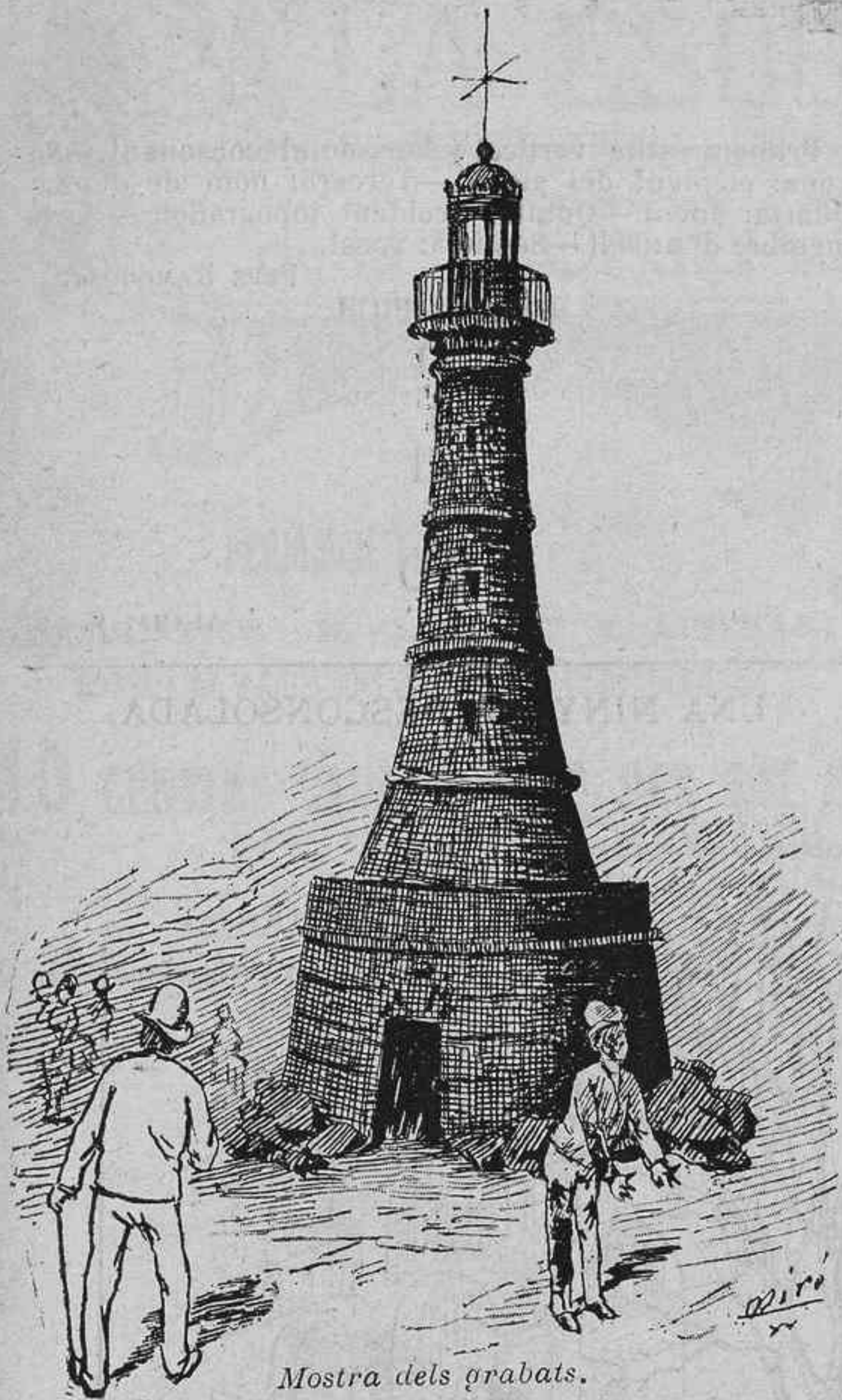
EXPOSICIÓ UNIVERSAL

DE

BARCELONA

PER

— C. GUMÀ —

Mostra dels grabats.

Un tomo en octau d' unas cent planas, ilustrat per **R. Miró** y acompanyat d' un plano general.

Preu: UNA pesseta.

OBRA NOVA

UNA CASA DE DISPESAS

JUGUET CÒMIC EN UN ACTE Y EN VERS

PER

— C. GUMÀ —

Preu: UNA pesseta.

GINÉS ALBEROLA

PISCOLABIS

Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

PAUL DE KOCK

LAS MUCHACHAS DE TRASTIENDA

Un tomo en 8.º con grabados, Ptas. 0'50.

INSOLACION (HISTORIA AMOROSA)

POR

E. PARDO BAZAN

con profusion de dibujos de C. CUCHY

Un tomo en 8.º Ptas. 4, encuadernado en percalina, Ptas. 5.

MARÍA ANTONIETA
REINA DE FRANCIA

Drama histórico en 4 actos, un prólogo y epílogo, arreglado á nuestra escena por los señores

J. C. y E. V. V.

Ptas. 2.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS.

I.

L' aucell, la dona, l' estel,
lo gos, lo gat y 'l torero
tots aquests portan *primera*
y en tot lo del món n' observo.
Bèns, talent, gloria, grandesa,
coronas, tiaras y cetros
valor, juventut y gracia
tot es *dos* si ho considero.
Títuls, llors, vïctors, estàtuas
salvá un poble, salvá un reo,
tot aixó, ab mitja *dos-tres*
de paper alcansá 't deixo.
Bofetadas, cops, limosna,
casaments, tocá 'l pandero
confirmá (s' entén si ets bisbe)
ab la *tersa* podrém ferho.
Dejunis y deixuplinas,
cilici, butllas y reso,
la *Total* porta y senyala,
sinó que jo no ho observo.

T. T. T.

II.

Una *dos-hu* molt bonica,
un *hu* de un tres bastant fi
y set *hu-tres* de sati
vá comprar la *Pilarica*
al carrer de *tot* ahí.

MAGINET PETIT.

ANAGRAMA.

Una *tot* va caure al mar
y sórt que no s va fer mal,
perque dintre una *total*
desseguit la van pescar.

CATÓLICH.

ACENTÍGRAFO.

Per las *total* de un torrent
qu' está prop de una montanya
vam veure un animal *tot*
y 'l vam matá á garrotadas.
SALDONI DE VALLCARCA.

TRENCA-CLOSCAS.

D. TOMÁS ZESANO.

MARSELLA.

Formar ab aquestas llettras lo títul de una sarsuela castellana.

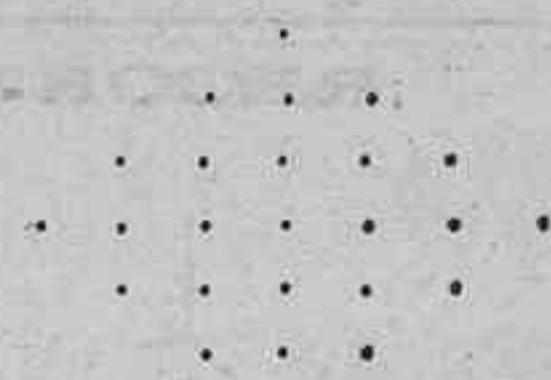
BRUNO DURÁN.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 6.—Consonant.
- 4 1.—Nota musical.
- 6 1 7.—Un número.
- 4 8 6 3.—Nom de dona.
- 6 1 4 4 3.—Carrer de Barcelona.
- 4 5 2 1 4 3.—Id id.
- 4 8 6 3 4 5 8.—Nom de dona.
- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Nom de home.
- 7 3 4 4 3 6 3.—Ciutat catalana.
- 7 3 4 4 8 6.—Carrer d' Barcelona.
- 6 8 4 5 3.—Provincia espanyola,
- 4 3 7 3.—Animal.
- 7 1 4.—Riu.
- 7 1.—Beguda agradable.
- 2.—Consonant.

JO Y LA CUSINA.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal consonant.—Segona: element del globo.—Tercera: nom de dona.—Quarta: idem.—Quinta: accident topogràfich.—Sexta: membre d' aucell —Séptima: vocal.

PEPE RAMOGOSA.

GEROGLÍFICH.

× O ×
I
all
I
CO

J. ALAMALIV.

UNA NINYERA DESCONSOLADA.

—Vamos, dona, no llores aunque hayas perdido el noy... ¡Si tú quieres... pronto estará arreglat eso!

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 22.